

DXX-001-016307

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

May / June - 2015

HEC 04 : History - Paper 15

**(Social & Religious Reform Movement in India)
(Optional)**

Faculty Code : 001

Subject Code : 016307

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો. 14
- (1) ભક્તિ આંદોલનનાં સ્વરૂપ અને પ્રભાવની સમીક્ષા કરો.
(2) શિક્ષણ અને અખબારોના વિકાસની અસરો દર્શાવો.
(3) પ્રાર્થના સમાજના હેતુઓ અને પ્રવૃત્તિઓનું પરીક્ષણ કરો.
- 2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો. 10
- (1) બ્રહ્મો સમાજના હેતુઓ અને કાર્યોનું મૂલ્યાંકન કરો.
(2) રામકૃષ્ણ મિશનની પ્રવૃત્તિઓ.
- 2 (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો. 10
- (1) આર્યસમાજે ભારતના સામાજિક પુનરુત્થાનમાં આપેલા પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન કરો.
(2) મહાદેવ ગોવિંદ રાનડેના સુધારાવાદી કાર્યો.
- 3 (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે ઉપર નોંધ લખો. 10
- (1) રાજા રામમોહનરાય
(2) વી.ડી. સાવરકરની રાષ્ટ્રવાદી પ્રવૃત્તિઓ
(3) ઈશ્વરચંદ્ર વિદ્યાસાગર
(4) મહાત્મા ગાંધીના સામાજિક સુધારા
- 3 (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે ઉપર નોંધ લખો. 10
- (1) દયાનંદ સરસ્વતીની સુધારાવાદી પ્રવૃત્તિઓ
(2) સર સૈયદ અહમદ
(3) બી.એમ. મલબારી સમાજ સુધારક તરીકે
(4) બાલ ગંગાધર તિલક

- 4 નીચેના પ્રશ્નોના એકથી બે વાક્યમાં જવાબ લખો. 6
- (1) 'સંવાદ કૌમુદી'નામનું સાપ્તાહિક કોણ પ્રકાશિત કરતાં હતા ?
 - (2) આર્યસમાજની સ્થાપના કઈ સાલમાં કરવામાં આવી ?
 - (3) રામકૃષ્ણ પરમહંસનું મૂળ નામ શું હતું ?
 - (4) 'વેદ તરફ પાછા ફરો'નું સૂત્ર કોણે આપ્યું હતું ?
 - (5) ડેક્કન એજ્યુકેશન સોસાયટી ક્યાં સ્થપાયેલી ?
 - (6) શિકાગો ખાતે યોજાયેલ વિશ્વ ધર્મ પરિષદમાં હિંદુ ધર્મના પ્રતિનિધિ તરીકે કોણે હાજરી આપી હતી ?
- 5 નીચેનામાંથી કોઈપણ દસ ના જવાબ લખો. 10
- (1) નીચેનામાંથી ભક્તિ ચળવળના ક્યા સંત કૃષ્ણભક્તિમાં માનતા ન હતા ?

(A) ચૈતન્ય	(B) વલ્લભાચાર્ય
(C) રામાનંદ	(D) મીરાંબાઈ
 - (2) સ્વામી વિવેકાનંદનું મૂળ નામ શું હતું ?

(A) આલોકનાથ	(B) નરેન્દ્રનાથ
(C) શરદચંદ્ર	(D) રાજેન્દ્રનાથ
 - (3) દયાનંદ સરસ્વતીએ આર્ય સમાજના કેટલા સિદ્ધાંતો નક્કી કર્યા હતા ?

(A) આઠ	(B) નવ
(C) દસ	(D) અગિયાર
 - (4) પ્રાર્થના સમાજની સ્થાપના સૌપ્રથમ ક્યાં થઈ ?

(A) મુંબઈ	(B) પૂના
(C) અમદાવાદ	(D) નાગપુર
 - (5) 'અમૃત બઝાર પત્રિકા' વર્તમાનપત્ર કઈ ભાષામાં પ્રસિદ્ધ થતું હતું ?

(A) બંગાળી	(B) મરાઠી
(C) અંગ્રેજી	(D) હિન્દી

- (6) વલ્લભાચાર્યનો જન્મ ક્યાં થયો હતો ?
- (A) ચંપારણ (B) દ્વારકા
(C) રાયપુર (D) બનારસ
- (7) 'બહુજન હિતાય, બહુજન સુખાય'નો આદર્શ ક્યા ધર્મનો હતો ?
- (A) બ્રહ્મો સમાજ (B) રામકૃષ્ણ મિશન
(C) આર્ય સમાજ (D) પ્રાર્થના સમાજ
- (8) 'સર્વન્ટસ ઓફ ઈન્ડિયા સોસાયટી' કોણે સ્થાપી ?
- (A) બી.એમ.મલબારી (B) સર સૈયદ અહેમદ
(C) બી.જી. તીલક (D) ગોપાલ કૃષ્ણ ગોખલે
- (9) નીચેનામાંથી કોણ મફત અને ફરજિયાત પ્રાથમિક શિક્ષણના હિમાયતી હતા ?
- (A) જી.કે. ગોખલે (B) વી.ડી. સાવરકર
(C) મહાત્મા ગાંધીજી (D) બી.એમ.મલબારી
- (10) 'ભારતનું સ્વાતંત્ર્ય યુદ્ધ' પુસ્તક કોણે લખ્યું હતું ?
- (A) સર સૈયદ અહેમદ (B) ગાંધીજી
(C) વી.ડી. સાવરકર (D) શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા
- (11) ભારતીયોને 'અભય' રહેવાની શીખ કોણે આપી હતી ?
- (A) દયાનંદ સરસ્વતી (B) સ્વામી વિવેકાનંદ
(C) રાજારામ મોહનરાય (D) રામકૃષ્ણ પરમહંસ
- (12) 'સતિ' પ્રથાને ગેરકાયદેસર જાહેર કરતો ધારો કઈ સાલમાં બહાર પડ્યો ?
- (A) 1828 (B) 1829
(C) 1839 (D) 1840

ENGLISH VERSION

- 1** Answer any one question from the following : **14**
- (1) Review the nature and impact of the Bhakti Movement.
 - (2) Point out the effects of development of education and press.
 - (3) Examine the aims and activities of prathana samaj.
- 2** (A) Answer any one question from the following. **10**
- (1) Evaluate the aims and works of Brahmo samaj.
 - (2) Activities of Ramkrishna mission.
- 2** (B) Answer any one question from the following. **10**
- (1) Evaluate the contribution of Arya Samaj to the social revival of India.
 - (2) The reformative works of Mahadev Govind Rande.
- 3** (A) Write notes on any two of the following : **10**
- (1) Raja Ram Mohan Roy.
 - (2) Nationalist activities of V.D.Savarkar.
 - (3) Ishwarchandra Vidyasagar
 - (4) Social reforms of Mahatma Gandhi.
- 3** (B) Write notes on any two of the following : **10**
- (1) The reformist activities of Dayanand Saraswati
 - (2) Sir Syed Ahmed
 - (3) B.M. Malbari as a social reformer
 - (4) Bal Gangadhar Tilak

4 Answer the following questions in one or two sentences. **6**

- (1) Who was publishing the weekly "Samvaad Kaumudi" ?
- (2) Which year was the Arya Samaj established ?
- (3) What was the real name of Ramkrishna Paramhans ?
- (4) Who had given the slogan "Back to vedas"?
- (5) Where was deccan education society established ?
- (6) Who represented the Hinduism in the world religion conference in chicago ?

5 Attempt any ten MCQs given below : **10**

- (1) Which one of the following Bhakti movement saints was not a worshipper of Krishna ?
(A) Chaitanya (B) Vallabhacharya
(C) Ramananda (D) Mirabai
- (2) What was the original name of Swami Vivekanaand ?
(A) Aloknath (B) Narendranath
(C) Sharadchandra (D) Rajendranath
- (3) How many principles were decided by Dayanand Saraswati for Arya Samaj ?
(A) Eight (B) Nine
(C) Ten (D) Eleven
- (4) Where the prarthana samaj was first established ?
(A) Mumbai (B) Pune
(C) Ahmedabad (D) Nagpur

- (5) In which language was the newspaper "Amrut Bazaar Patrika" Published ?
- (A) Bengali (B) Marathi
(C) English (D) Hindi
- (6) Where was Vallabhacharya born ?
- (A) Champaran (B) Dwarika
(C) Raipur (D) Banaras
- (7) The idea of which religion was "Bahujan Hitay, Bahujan Sukhay" ?
- (A) Brahmo samaj (B) Ramkrishna Mission
(C) Arya samaj (D) Prarthana samaj
- (8) Who established "Servants of India Society" ?
- (A) B.M. Malbari (B) Sir Sayed Ahmad
(C) B.G. Tilak (D) Gopal krishna gokhale
- (9) Who of the following was the supporter of free and compulsory primary education ?
- (A) G. K. Gokhale (B) V. D. Savarkar
(C) Mahatma Gandhiji (D) B.M. Malbari
- (10) Who wrote the book India's war of Independence ?
- (A) Sir Sayed Ahmad
(B) Gandhiji
(C) V. D. Savarkar
(D) Shayamji Krishna Varma

(11) Who taught the Indian's to remain ""Abhay" ?

- (A) Dayanand Saraswati
- (B) Swami Vivekanand
- (C) Raja Ram Mohan Roy
- (D) Ram Krishan Parmhansa

(12) In which year the law declaring sati system illegal was passed ?

- (A) 1828
 - (B) 1829
 - (C) 1839
 - (D) 1840
-